

Miljøministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2022-8018
Den 22. august 2022

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 1167 (MOF alm. del) stillet 6. juli 2022 efter ønske fra Erling Bonnesen (V).

Spørgsmål nr. 1167

Vil ministeren kommentere Knud Jeppesens læserbrev ”- 50.000 personer i København udleder høm-høm direkte i Øresund om dagen”, Effektivt Landbrug, den 29. juni 2022, og herunder besvare følgende spørgsmål:

1. Hvilke beregninger eller begrundelser lægger miljøministeren til grund for, at der efter 35 år med de samme krav stadig ikke sker stramminger i kravene til renseanlæggenes udledninger af rensset spildevand til vandmiljøet?
2. Hvilke beregninger eller begrundelser lægger miljøministeren til grund for, at der kun foreslås lavet ”reduceret spildevandsbelastning” for 100 overløbsbygværker ud af ca. 4200 stk., når der samtidig indberettes stigende overløbsmængder i 2021 i forhold til 2020 trods mindre nedbør?
3. Hvor mange af de krav om forbedringer af overløbsbygværker, der var opstillet i VMPI og VMPII, er gennemført indtil d.d.?
4. Er det korrekt, at der er mange kommuner, der har oplyst flere nye overløbsbygværker til PULS i 2021 end i tidligere år, og i bekræftende fald, er det så fordi disse kommuner har bygget nye overløbsbygværker, eller er det ”gamle” overløbsbygværker, der således også har haft udledning af urensset spildevand i tidligere år, som så ikke er indberettet til PULS?
5. Hvor mange ikke tidlige indberettede overløbsbygværker er der indberettet i 2021, og hvis dette tal er højere end de kun 100 stk., der skal foreslås ”reduceret spildevandsbelastning” for, bliver miljøet så mere belastet eller mindre belastet fremadrettet?
6. Hvilke konsekvenser har det for disse kommuner, at de har udledt urensede spildevandsmængder, der har belastet vandmiljøet yderligere og ikke er indberettet, som de har pligt til?
7. Hvad er årsagen til at Lynetten har udledt dobbelt så meget bypass (iflg. PULS) af koncentreret spildevand -1.748.700 m³ i 2021 ved 692 mm nedbør med 3 gange så højt indhold af organisk stof (BI5) i 2021 som i 2020, hvor de har udledt 832.300 m³ bypass ved 613 mm nedbør, og hvilke konsekvenser (sanktioner mm.) har det haft for forsyningen og/eller kommunen?

Svar

Delspørgsmål 1 og 6 vedrører lovgivningen på spildevandsområdet, mens de øvrige spørgsmål er af mere teknisk karakter.

Vedr. delspørgsmål 1 er det rigtigt, at der ikke er sket stramning i Spildevandsbekendtgørelsens generelle bestemmelser om kravværdier til udledninger af organisk materiale og næringsstoffer de seneste 35 år. De konkrete kravværdier fastsættes dog af kommunerne i udledningstilladelser til de enkelte renseanlæg. Og der sker løbende stramninger i spildevandsselskabernes udledningstilladelser, der hvor det er nødvendigt i forhold til vandmiljøet. Derudover er der indført en spildevandsafgift, der giver spildevandsselskaberne incitament til at rense spildevandet bedst mulig. Den samlede regulering medfører, at selskabernes udledninger af rensset spildevand indeholder langt mindre organisk materiale og næringsstoffer end de maksimale kravværdier, der er angivet i Spildevandsbekendtgørelsen.

Med hensyn til delspørgsmål 6 om konsekvenser for kommuner, der ikke har indberettet til PULS. Kommunernes indberetning til PULS bygger på en aftale mellem staten, regionerne og kommunerne. Hvis kommunerne ikke lever op til deres myndighedsansvar, er det muligt at klage til tilsynet under Ankestyrelsen. Miljøstyrelsen har hidtil påmindet kommunerne om aftalen om indberetninger og det ser ud til at virke. Vi får således bedre og bedre indberetninger.

Jeg har bedt Miljøstyrelsen om bidrag til besvarelse af delspørgsmål 2-5 og delspørgsmål 7, da disse primært er af teknisk karakter. Miljøstyrelsen oplyser:

Ad delspørgsmål 2. "Hvilke beregninger eller begrundelser lægger miljøministeren til grund for, at der kun foreslås lavet "reduceret spildevandsbelastning" for 100 overløbsbygværker ud af ca. 4200 stk., når der samtidig indberettes stigende overløbsmængder i 2021 i forhold til 2020 trods mindre nedbør?"

Der er i forslag til VP3 fastlagt indsatser over for de regnbetingede overløb (overløbsbygværker), der er årsagen til, at miljømålene ikke er opfyldt i konkrete vandløb eller søer, og hvor indsatserne kan indgå i et omkostningseffektivt indsatsprogram. Der er på den baggrund fastlagt indsatser for ca. 44 regnbetingede overløb i oplandet til 11 vandløb og ca. 56 regnbetingede overløb i oplandet til 9 søer.

Ad delspørgsmål 3. "Hvor mange af de krav om forbedringer af overløbsbygværker, der var opstillet i VMPI og VMPII, er gennemført indtil d.d.?"

Der var i vandplaner 2009-2015 og vandområdeplaner 2015-2021 indsatser over for op til 580 regnbetingede overløb. Den seneste status for gennemførelse af denne indsats viste, at der ved udgangen af anden planperiode manglede at blive gennemført indsatser over for ca. 128 regnbetingede overløb i oplandet til 49 vandløbsvandområder. Disse indsatser videreføres i forslag til VP3.

Ad delspørgsmål 4. "Er det korrekt, at der er mange kommuner, der har oplyst flere nye overløbsbygværker til PULS i 2021 end i tidligere år, og i bekræftende fald, er det så fordi disse kommuner har bygget nye overløbsbygværker, eller er det "gamle" overløbsbygværker, der således også har haft udledning af urensset spildevand i tidligere år, som så ikke er indberettet til PULS?"

Generelt er der arbejdet på at separatkloakere flere steder i landet, hvorved eksisterende overløbsbygværker nedlægges i takt med kommunernes kloakreoveringer og indsatser i forbindelse med vandplanerne. Det er kommunerne, der er ansvarlige for at indberette data for bl.a. overløb til databasen PULS, så data løbende opdateres. Miljøstyrelsen laver årligt udtræk af de indberettede data til PULS og kan konstatere at langt de fleste kommuner i løbet af de seneste ca. 10 år har fået opdateret deres data i PULS. Der er i den forbindelse foretaget registrering af flere overløb, der ikke tidligere var registeret. At antallet af overløb er øget vurderes derfor at skyldes kommunernes løbende opdatering af data i PULS.

Ad delspørgsmål 5. "Hvor mange ikke tidlige indberettede overløbsbygværker er der indberettet i 2021, og hvis dette tal er højere end de kun 100 stk., der skal foreslås "reduceret spildevandsbelastning" for, bliver miljøet så mere belastet eller mindre belastet fremadrettet?"

Sammenlignes 2020 med 2021 er der i 19 kommuner registreret i alt 59 færre overløbsbygværker, mens der i 26 kommuner er registreret i alt 105 flere.

Indsatser over for regnbetingede overløb skal medvirke til at opfylde miljømål i lokale søer og vandløb. Udpegningen af indsatser i forslag til VP3 er primært sket på baggrund af vandområdernes tilstand eller indsatsbehov. Derudover er der anvendt registreringer af regnbetingede overløb i PULS fra 2018, der er statusåret for VP3.

Ad delspørgsmål 7. "Hvad er årsagen til at Lynetten har udledt dobbelt så meget bypass (iflg. PULS) af koncentreret spildevand -1.748.700 m³ i 2021 ved 692 mm nedbør med 3 gange så højt indhold af organisk stof (BI₅) i 2021 som i 2020, hvor de har udledt 832.300 m³ bypass ved 613 mm nedbør, og hvilke konsekvenser (sanktioner mm.) har det haft for forsyningen og/eller kommunen?"

Lynetten modtager spildevand og regnvand fra et meget stort og hovedsageligt fælleskloakeret opland. For at minimere udledning af overløbsvand til vandløb og havneområder i København tilledes så meget spildevand som muligt til Lynetten renseanlæg. Rensningen sker i flere trin, herunder bl.a. en indledende mekanisk rensning efterfulgt af en biologisk rensning m.v. Det biologiske renses trin er særlig følsom overfor tilledning af store vandmængder.

Hvis kapaciteten i renseanlæggets biologiske del er opbrugt, udledes mekanisk rensede spildevand i bypass. Bypass-vandet udledes sammen med det rensede spildevand via havledningen til Øresund. Hvis der ledes mere spildevand gennem den biologiske del, kan det medføre slamflugt, hvilket giver en betydelig større forurening, end der udledes mekanisk rensede spildevand via bypass.

Det er ikke årsnedbøren alene, der er afgørende for, hvor store mængder der udledes som bypass, men også med hvilken hyppighed og hvor kraftigt nedbøren falder. Stille silende regn giver ikke nødvendigvis anledning til bypass, fordi de tilledte mængder ikke overstiger den biologiske kapacitet, mens et skybrud stort set altid giver anledning til bypass pga. de store vandmængder.

I Københavns Kommunes udledningstilladelse til Renseanlæg Lynetten er der stillet krav om, hvor meget spildevand der som minimum skal renses biologisk under regn. Kravet i udledningstilladelsen til, hvor stor en vandmængde der under regn ledes gennem den biologiske del, er overholdt i 2021."